

Főoldal > ... > Az Ön Jogi > Alapjogok > Vállalkozások És Emberi Jogok > Portugal

Vállalkozások és emberi jogok

Tartalomszolgáltató:

Portugália

Portugália

1. Milyen jogvédelemben részesülhetnek ebben az országban üzleti tevékenységek kapcsán elkövetett emberi jogi visszaélés áldozataként? A védelem kártérítést is magában foglal?

A vállalkozással összefüggő emberi jogi jogsértések esetében jogorvoslatra a bíróságokon, nevezetesen a polgári, büntető-, közigazgatási és munkaügyi ügyekben illetékes bíróságokon keresztül van lehetőség, figyelembe véve az érintett jogsértés típusát. Ez a védelem megvalósulhat a nyomozó szerveknél vagy az ügyészségnél (*Ministério Público*) kereset vagy panasz benyújtásának formájában. Az említett keresetben kérhető az alperes dolog átadására, cselekvésre, jogszabályba ütköző cselekménytől való tartózkodásra vagy cselekmény eltűrésére kötelezése, valamint az alperes magatartása miatt elszenvedett kár vagy erkölcsi kár megtérítése. A portugál büntető törvénykönyv (*Código bñntetõ*) rendelkezik jogi személyek bizonyos bñncselekmények elkövetése esetén és bizonyos körülmények között fennálló felelõsségérõl.

A polgári, a büntető-, a közigazgatási és a munkaügyi eljárásjog szabályozza a kártérítés érvényesítésére szolgáló eljárásokat.

2. Vonatkoznak ebben az országban különös szabályok a súlyos emberi jogi visszaélésekre? Érvényesülnek ezek a szabályok a környezeti bñnözés vagy a munkaerõ súlyos kizsákmányolása tekintetében is?

A súlyos emberi jogi visszaélésekre nincsenek konkrét nemzeti szabályok. Ha azonban az ilyen jogsértés bñncselekménynek vagy közigazgatási szabálysértésnek minõsül, az alkalmazandó büntetés, valamint annak idõtartama vagy mértéke meghatározásakor az adott jogsértés súlyának értékelését figyelembe veszik. Ez érvényesül a környezeti bñncselekmények és a súlyos munkaerõ-kizsákmányolás esetében.

3. Emberi jogi jogsértés áldozata vagyok az Európai Unión kívül, egy európai transznacionális vállalat tevékenysége következtében. Fordulhatok az Önök országának bíróságaihoz, ha nem vagyok uniós polgár vagy nem az EU-ban élek? Milyen feltételekkel érvényesíthetek igényt jogaim megsértése miatt? Hol találok ezzel kapcsolatban további információkat?

A polgári jog keretében a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismerésérõl és végrehajtásáról szóló („Brüsszel I. Átdolgozás” néven ismert), 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben és a Luganói Egyezményben meghatározott szabályokat kell alkalmazni.

A 215/2012/EU rendelet értelmében a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személyeket állampolgárságuktól függetlenül az adott tagállam bíróságai előtt kell perelni, és a társaságot (vagy más jogi személyt) azon a helyen kell lakóhellyel rendelkezőnek tekinteni, amelyben bejegyzett székhelye, központi

ügyvezetése vagy üzleti tevékenységének fő helye található. Ennek ellenére bizonyos ügyekben különleges joghatósági szabályok érvényesülnek, különösen jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyekben, amelyek tekintetében a káresemény bekövetkezésének vagy valószínű bekövetkezésének helye szerinti bíróság rendelkezik joghatósággal. Ugyanezeket a szabályokat rögzíti a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló egyezmény (a Luganoi Egyezmény).

Ha egy társaság székhelye nem az Európai Unióban vagy a Luganói Egyezményben részes államban van, a portugál bíróságok nemzetközi joghatósága a portugál polgári eljárásjogból vezethető le. Ez az eset áll fenn, ha a hivatkozott jog csak portugál bíróság előtt indított keresetben érvényesíthető (például mert a különböző országok nemzetközi joghatósági szabályainak kombinációja következtében a jogvita elbírálására joghatósággal rendelkező bíróság nincs) vagy ha a panaszosnak a külföldön történő keresetindítás jelentős nehézséggel járna, és a jogvita tárgya és a portugál jogrendszer között fontos személyes vagy valós kapcsoló elv áll fenn.

A büntetőjog keretében a büntető törvénykönyvből levezethető illetékességi szabályok az irányadók. Így ellentétes nemzetközi szerződés vagy egyezmény hiányában a hatályos általános elv az, hogy az elkövető állampolgárságától függetlenül a portugál büntetőjog alkalmazandó a portugál területen vagy portugál hajókon vagy repülőgépeken elkövetett cselekményekre. Ennek ellenére ellentétes nemzetközi szerződés vagy egyezmény hiányában bizonyos körülmények között vagy bizonyos bűncselekmények esetén alkalmazható a portugál büntetőjog az ország területén kívül elkövetett cselekményekre. Az ország területén kívül elkövetett, jogi személyeket érintő bűncselekmények tekintetében a portugál jogot csak akkor kell alkalmazni, ha a tényállást olyan jogi személy követi el, amelynek bejegyzett székhelye Portugália területén található, függetlenül attól, hogy az áldozat uniós polgár, illetőleg az EU-ban lakik-e vagy sem.

4. Nyújthatnak az ombudsman-intézmények, az egyenlőséggel foglalkozó szervek vagy a nemzeti emberi jogi intézmények segítséget az európai transznacionális vállalatok által üzleti tevékenységek kapcsán, az Európai Unió területén kívül elkövetett emberi jogi visszaélések áldozatainak? Vizsgálódhatnak-e ezek a testületek az ügyekben, ha nem vagyok uniós polgár vagy nem az EU-ban élek? Vannak az országban más állami szolgálatok (pl. munkaügyi vagy környezetvédelmi felügyelőség), amelyek kivizsgálhatják az ügyemet? Hova forduljak a jogaimmal kapcsolatos tájékoztatásért?

Az ombudsman, az esélyegyenlőségi szervek (a Munkaügyi és Foglalkoztatási Egyenlőség Bizottsága [*Comissão para Igualdade no Trabalho e no Emprego*, CITE] és az Állampolgársági és Nemek Közötti Egyenlőség Bizottsága [*Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género*, CIG]), valamint a [Munkaügyi Felügyelőség](#) és a [Környezetvédelmi Felügyelőség](#) által folytatott vizsgálatokba való beavatkozás a nemzeti törvények Portugália területén történő megsértésére korlátozódik. Annak a ténynek, hogy az Európai Unió (EU) kívüli európai transznacionális vállalat által elkövetett emberi jogi jogsértés áldozata nem uniós polgár vagy nem az EU-ban él, nincs jelentősége e szervek beavatkozásra felkérése szempontjából.

5. Kötelezi ez az ország az európai transznacionális vállalatokat az üzleti tevékenységük kapcsán elkövetett jogsértések rendezését célzó panasztételi mechanizmusok vagy közvetítői szolgáltatások létrehozására? Az Európai Unió területén kívül elkövetett jogsértésekre is érvényesek ezek a kötelezettségek? Ki felelős e tevékenységek nyomon követéséért ebben az országban? Rendelkezésre állnak e rendszerek működését bemutató

nyilvános jelentések?

Ilyen jelentések készítésére jogszabályi kötelezettség nem áll fenn. Mindazonáltal az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei keretein belül ezen iránymutatások Gazdasági Tevékenységek Főigazgatósága (*Direção-Geral das Atividades Económicas*, DGAE) által koordinált nemzeti kapcsolattartó pont és a Portugál Befektetési és Külkereskedelmi Ügynökség (*Agência para o Investimento e Comércio Externo de Portugal*, AICEP Portugal Global) (bírságon kívüli) közvetítői és békéltető platformot biztosít a vállalatok elleni, az irányelvek állítólagos megsértésével kapcsolatos panaszok rendezésére. Így minden olyan magánszemély vagy szervezet, aki/amely úgy véli, hogy egy multinacionális vállalat intézkedései vagy tevékenységei nem állnak összhangban az irányelvekkel, hivatalos panaszt nyújthatnak be a vállalkozás működésének helye szerinti országok valamelyikében található nemzeti kapcsolattartó ponthoz. További információk találhatóak [itt](#), beleértve a nemzeti kapcsolattartó pont OECD-irányelvek végrehajtásáról szóló éves jelentéseit.

6. Vannak-e meghatározott jogaim, ha olyan veszélyeztetett áldozat vagyok, aki üzleti tevékenységgel kapcsolatos emberi jogi jogsértés miatt kívánja jogait érvényesíteni? Kaphatok-e költségmentességet, és ha igen, milyen feltételek mellett? Milyen költségekre terjed ki a költségmentesség? Kaphatok-e költségmentességet ugyanezen feltételek mellett, ha nem vagyok uniós polgár vagy nem az EU-ban élek?

A büntetőeljárás törvény (*Código de Processo Penal*) 67-A. cikke értelmében:

„a) »áldozat«:

i. az a természetes személy, akinek bűncselekmény elkövetése során valamely cselekmény vagy mulasztás közvetlenül kárt, többek között testi, lelki, érzelmi vagy erkölcsi sérelem vagy vagyoni kárt okozott;

ii. a bűncselekmény közvetlen következményeként elhunyt személy családtagjai, akiket e személy elhalálása folytán kár ért;

b) »különösen kiszolgáltatott áldozat«: az az áldozat, aki többek között életkora, egészségi állapota vagy fogyatékosága, valamint azon tény miatt különösen kiszolgáltatott, hogy áldozattá válásának típusa, mértéke és időtartama pszichológiai jóllétére vagy társadalmi integrációja feltételeire súlyos következményekkel járó kárt okozott;

c) »családtag«: az áldozat házastársa vagy az áldozattal élettársi kapcsolatban élő személy, az áldozat közvetlen hozzátartozói és testvérei, valamint az áldozat által eltartott személyek;

d) »gyermek«: minden 18. életévét be nem töltött személy.”

A 2015. szeptember 4-i 130/2015. sz. törvénnyel jóváhagyott Áldozatok státútumában foglalt jogok egyike a költségmentesség, amelynek jogi keretét a 2004. július 29-i 34/2004. sz. törvény rögzíti. A költségmentességgel kapcsolatban kérjük, keresse fel az európai e-igazságügyi portál megfelelő [oldalát](#).

Last update: 28/05/2025

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.